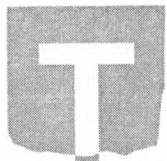

VATROGASTVO - NOVI ODJEL TEHNIČKOG MUZEJA U ZAGREBU

Marinka Fruk
Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

ijekom četrdesetak godina svojega postojanja Tehnički muzej u Zagrebu, jedini takav u Hrvatskoj, prikuplja odgovarajuću građu, postavlja mnoge izložbe vezane uz razvoj tehnike i tehnologije, osniva zbirke i odjelc. Od 1963. godine, kada su za javnost otvoreni

prvi odjeli Transformacije energije i Prometa, postupno proširivši svoju djelatnost, otvorio je za posjetioce odjele Astronomije i astronautike, Rudarstva, geologije i nafte, Poljodjelstva, a nedavno, u listopadu 1992. godine i najnoviji odjel - Vatrogastva.

Izložba "Povijest vatrogastva Hrvatske", sa stotinjak izložbenih muzejskih predmeta, kao dio stalnog postava prostire se u prizemlju muzeja na otprilike 400 četvornih metara.

Ta, vrlo uspješno postavljena izložba sažeto prikazuje razvoj vatrogastva: od uvodnog upoznavanja posjetioca s procesom gorenja i načinom prekidanja tog procesa, pomoću shematskog prikaza, te nizanem raznih pomagala za gašenje požara - od najjednostavnijih i onih iz vremena početka organiziranog vatrogastva u nas do najnovijih tehnoloških dostignuća u dojavnim protupožarnim sustavima i raznovrsnim zaštitnim sredstvima.

Obrazovna svrha izložbe naglašena je prilagodavanjem postava najbrojnijoj grupi posjetilaca Tehničkog muzeja - dječima. Već na početku obilaska izložbe, shematskim prikazom potrebnih uvjeta za ostvarivanje kemijskog procesa gorenja ili njegova suzbijanja, te mogućnošću provjere uključivanjem raznih naznačenih prekidača na shemi, i najmladi posjetioci spoznaju što je vatra i kako nastaje, odnosno što je potrebno učiniti da bi se suzbila.

Nakon toga slijedi prikaz sredstava i načina gašenja požara od najstarijih poznatih vatrogasnih naprava (crtež Ktesibijeve štrcaljke za vodu iz Aleksandrije koji potječe iz 3. st. prije Krista...) do najsuvremenijih vatrogasnih uređaja na daljinsko upravljanje za gašenje požara velikih razmjera na moru ili u nepristupačnim planinskim krajevima. Taj niz crteža i fotografija na panoima samo je popratna dopuna izložbenim trodimenzionalnim predmetima prikupljenim većim dijelom od raznih vatrogasnih društava. Izložene su razne kuke za izvlačenje zapaljenih materijala, bačva odnosno spremnik za vodu, crpke, cijevi, mlaznice, ljestve, zaštitna odijela i maske, kola za dopremu vatrogasnog pribora i momčadi vatrogasaca, te razni suvremeni aparati za početno gašenje požara raznih materijala, kao i automatski dojavni i protupožarni sustavi. Idući redom od izložka do izložka stvara se slika sve potrebne opreme za gašenje požara i kako je tekao razvoj njihova usavršavanja i njihova upotreba u organiziranoj protupožarnoj službi.

Tek kada se ostvari zamišljena audiovizualna prezentacija najnovijih svjetskih dostignuća u vatrogastvu, kustosi muzeja koji su uložili mnogo truda, u ovaj muzološki vrlo uspješan posao, imat će zadovoljstvo da se mogu ravnopravno svrstati uz bok srodnih evropskih muzeja.

SUMMARY

Fire Protection: New Department of Technical Museum of Zagreb

by Marinka Fruk

During some forty years of research and collecting material in the field of technical and technology developments, the Technical Museum of Zagreb, the sole of its kind in Croatia, established several new departments. The latest addition to the museum, the newly established Fire Protection Department, which devotes its work to the research and gathering of fire-fighting technology and equipment, opened its permanent display to the public in September 1992. The exhibition is conceived educationally for the benefit of school children, who are the museum's most faithful public. The department plans to enrich its permanent display with an audio-visual presentation of the novelties in fire-fighting technology.